

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Várkonyi Margit

Az éjszaka munkásai

Népszava 1960. nov. 29.

385.85

1960

Személy

Az utolsó villamos is elhaladt a Nagyvárad tér felé, most már csak óra múltán döcög végig egy-egy sárga szolgálati kocsis az Üllői úton. Megy a munka nagyja. Kékeslilás fényvel, zúgó, ropogó zenével működik a hegesztőgép, percenként dob nyolc-tíz méteres fénykévét a hallgató, alvó házak falára. Ilyenkor szinte túlvilági fényt kap az emberek arca és óriásira nőtt árnyékuk mozgó, groteszk szőrnyalakokat rajzol a házfalakra.

Fekete I. Sándor csoportvezető nagyot töröl megizzadt homlokán s egy pillanatra leteszi kezéből a jókora síncsavart, amely becsavarozásra vár már a jobboldali sínszál talpfájába. Kortyant egyet a termoszban őrzött forró teából — a novemberi éj fagyos lehelete már meg-megborzongat munka közben.

„Ágyat vetnek“ a vasbetonnak

Jó ez a meleg — kerekedik mosolygóra az arca. — Hideggel, földdel, kövel, acéllal birkózik az ember nap nap után, s egy forró korty sok fáradtságot feledtet. De most nem akarok panaszkodni. Nézzem csak körül itt, a mi »harci területünkön«: nehéz, de szerintünk nagyon szép munka az éjszakai útépités.

Ív lámpák fénye vet nedves pásztlákat a hosszú munkaszakaszra, szinte méterenként változik a fények alatt a kép, mintha lassan mozgó filmszalagot kísérne figyelemmel az ember.

Méter magas kockakő halmoz sorakozik az út két oldalán. Mindegyik kő megvan 10–12 kiló. Villaszzerű szerkezettel emelik ki sorra egymás után a kockákat s mértani pontossággal helyezik gúlába: módszeresen kell csinálni, mert — mint megjegyzik — még a helye is megvan mindahánynak, hova kerüljenek vissza.

Az út közepén csupaszon nyújtózik az egykori vágány helye, félméteres gödör mélyen hajlong nyolc ember. »Ágyat« vetnek a vasos beton hosszgerendáknak. Centiméterenként mérik a távolságot, majd felhangzik a »hórukk« és helyére ereszkedik a tömör betongerenda.

Egy autó — 16 ember helyett

Arrább, a templom előtt egyenletes morajjal zúg a fűrógép, mellette. kissé távolabb hegesztők dolgoznak. A fűrőt hárman is kezelik, reccsenve nyomul a kőnél keményebb betonba s ahogy tágul a furat, már illesztik is rá a talpfatuskót, s futnak az út szélén hegyvé púpozott gumilemez alátétekért. Mindenért le kell hajolni, minden darabot külön kell megfogni, helyére illeszteni, szünet nélkül.

Annyi itt a gép, hogy szinte egymást érik. Talpfafúró, síncsavar-behajtó, sínfúró, beton-tűvibrátor, lapvibrátor — és tán tíz méterre magánosan álldogál a »kerdec«: egy hatalmas autódaru.

— A gyerekinck... — Simónits Márk becéző mozdulattal simít végig az autó oldalán, közben a hegesztőket figyeli, mikor végeznek egy szakasszal, hogy ismét »adagoltassa« az autóról a síneket. — Még tavaly is kézzel emeltük le az egytonnás síneket, 14–16 ember izzadt velük s bizony nem valami finoman engedték le a nehéz sındarabokat. Most meg? Figyelje csak — mindjárt rakódik a daru. Hé, fiúk... mehet!

Billen a tartály, lassú, komótos himbálózással ereszkedik le acélláncán a tonnányi sındarab. Ahogy ráilleszkedik a talpfákra, ugranak utána, a síncsavarozó pergő, orsózó mozgással erősíti meg s idebb húzzák a hegesztőgép kanyargó huzalját. A pisztoly izzó fényt vet, amint a két sínvég S-alakú hajlását hézagmentesen, szétválaszthatatlanul egygyólvasztja.

Ezek már az utolsó húzáások — mondja Fehérvári János. — Néhány nap múlva beköjtjük ezt a sínpárt is s hanem köszönt ránk az »ellenesség« — az eső — december kö-

zepére készen is leszünk. Jön a kátrányolvasztó gép, fogjuk a csebreket, csurrantjuk a forró kátrányt a kövek hézgaiba, egy kis száradás — és ebből a nagy munkából szinte semmi sem látszik már. Az az talán valami mégis: az, hogy zajtalanul, puhán haladnak majd itt a villamosok, nem rázkódnak, nem zútyógnak már a hézagos síneken. Csak — eső ne jöjjön...

Nincs megállás

Az eső gonosz: csörgedező piszkos áradattal önti el a vágányok közeit, annyira fellaítja a földet, hogy nem köt jól a kátrány s a kezekben síkossá lesz a szerszám. A tenyer kirepedezik s két-három óra »pluszt« is rá kell verni a napi adagra, ha időben készen akarnak lenni.

Fekete Sándorért, aki tolmácsolom volt a munka útján, nagyon kurjongatnak már, csak annyit mond még, hogy negyedik helyen csinálják már a városban ezt az útépitést, úgy begyakorolták, mint a parancsolat s ha végeznek, mennek is tovább, mert »a mi munkánkban soha nincs megállás«.

Alszik az utca s a csöndes éjszakában, mint furcsa manók, földdel, kövel, betonnal bűvészkedő ezermesterek — sűrög, dolgozik az éjszaka népe. Az igazi álmod, az igazi pihenést adják oda nap nap után, hogy simábban haladjanak a sárga villamosok, kevesebb legyen a zaj, könnyebb, nyugodtabb legyen ismét egy kicsinnyel a pesti emberek élete, közlekedése.

Vasútépítő munkások.

Várkonyi Margit